

**ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ
ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΩΝ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ**

Ιερισσός Χαλκιδικής, ΤΚ 63075
antigoldgr.org, mailbox@antigoldgr.org

ΑΝΑΦΟΡΑ - ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

ΠΡΟΣ:

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

1. Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΔΙΠΑ/ΥΠΕΝ)
2. Διεύθυνση Μεταλλευτικών, Ενεργειακών και Βιομηχανικών Ορυκτών (ΔΜΕΒΟ/ΥΠΕΝ)
3. Σώμα Επιθεώρησης Β. Ελλάδας
 - Τμήμα Επιθεώρησης Μεταλλείων
 - Τμήμα Επιθεώρησης Περιβάλλοντος

ΣΧΕΤΙΚΑ:

- α. Δελτίο τύπου της Eldorado Gold με ημερομηνία 25.10.2018
- β. Απομαγνητοφωνημένα πρακτικά τηλεδιάσκεψης της διοίκησης της Eldorado Gold με οικονομικούς αναλυτές, 26.10.2018

Ιερισσός, 12 Νοεμβρίου 2018

ΘΕΜΑ: “Επικίνδυνα απόβλητα και μη αδειοδοτημένες εργασίες της Ελληνικός Χρυσός στο μεταλλείο Ολυμπιάδας”

Στο από 25.10.2018 δελτίο τύπου της Eldorado Gold για τα οικονομικά και λειτουργικά αποτελέσματα 3ου τριμήνου (σχετ. α) αναφέρονται προβλήματα στην παραγωγική διαδικασία του μεταλλείου Ολυμπιάδας τα οποία επηρέασαν τις ανακτήσεις μετάλλων και την εμπορευσιμότητα των παραγόμενων συμπυκνωμάτων. Οι ενέργειες που ανακοινώνει η εταιρεία για την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών περιλαμβάνουν την **μη αδειοδοτημένη προσωρινή απόθεση επικινδύνων αποβλήτων και άλλες ενέργειες που δεν καλύπτονται από την περιβαλλοντική αδειοδότηση του έργου ενώ ενδέχεται να προκαλούν επιβάρυνση του περιβάλλοντος και κίνδυνο για την υγεία εργαζομένων και κατοίκων.**

Για την περίπτωση που η Ελληνικός Χρυσός παρέλειψε να ενημερώσει σχετικά τις υπηρεσίες σας,

παραθέτουμε το απόσπασμα από την ανακοίνωση της Eldorado:

"Το εργοστάσιο της Ολυμπιάδας αντιμετώπισε προβλήματα με την ανάκτηση του μολύβδου κατά τη διάρκεια του τριμήνου. Η κύρια αιτία ήταν καθυστερήσεις στην αδειοδότηση που επηρέασαν την κατασκευή και την έναρξη λειτουργίας του εργοστασίου πάστας, γεγονός που οδήγησε σε σειρά κενών που έπρεπε να πληρωθούν στη Δυτική ζώνη, καθυστερώντας την παραγωγή από αυτήν την περιοχή του μεταλλείου. Η παραγωγή αυξήθηκε στην Ανατολική ζώνη, αλλά τα υλικά από αυτήν την περιοχή αποδείχθηκαν πρόκληση όσον αφορά την απόδοση του κυκλώματος μολύβδου. Αυτές οι προκλήσεις περιλαμβάνουν χαμηλότερη ανάκτηση μολύβδου και υψηλότερη συγκέντρωση επιβλαβών (deleterious) συστατικών στο συμπύκνωμα μολύβδου, γεγονός που οδήγησε σε αλλαγή στη διαδικασία πώλησης. Στο τέλος του τριμήνου υπήρχε στοκαρισμένη ποσότητα συμπυκνώματος μολύβδου στο λιμάνι και σε πλοία.

Ωστόσο, με τα προβλήματα στην παραγωγή συμπυκνώματος μολύβδου, μέρος του μολύβδου μεταφέρθηκε στο συμπύκνωμα χρυσού, προκαλώντας ζητήματα στην πώληση (και) αυτού του συμπυκνώματος. Στο τέλος του τριμήνου, η Ολυμπιάδα είχε περίπου 9.500 ουγγιές πληρωτέου χρυσού σε απόθεμα.

Στο τέλος του τριμήνου η λιθογόμωση των κενών είχε βελτιωθεί και η αναλογία της Δυτικής με την Ανατολική ζώνη είχε αποκατασταθεί. Επιβραδύνουμε προσωρινά την τροφοδοσία του εργοστασίου για να επιτρέψουμε να δημιουργηθεί ένας σωρός μεταλλεύματος στην επιφάνεια για να βοηθήσει στην ανάμιξη. Ειδικοί μεταλλουργοί έχουν προσληφθεί για να βοηθήσουν με την απόδοση του εργοστασίου κατά την επεξεργασία της Ανατολικής ζώνης. Η εταιρεία εξετάζει επίσης την ανάμιξη συμπυκνωμάτων μολύβδου από την Ολυμπιάδα και το Στρατώνι για να μειωθεί η συγκέντρωση των επιβλαβών συστατικών".

Αρχικά, ο ισχυρισμός ότι η παραγωγή στο δυτικό τμήμα του κοιτάσματος Ολυμπιάδας καθυστέρησε λόγω καθυστερήσεων στην αδειοδότηση μονάδας της μονάδας λιθογόμωσης με πάστα τελμάτων, δεν φαίνεται να ευσταθεί. Η μονάδα αυτή, που έλαβε την υπ'αριθμό πρωτ. ΔΜΕΒΟ/Α.Φ.10.ΕΓΚ.6/181069/3149/15.9.2017 άδεια εγκατάστασης, **προορίζεται αποκλειστικά για την αποκατάσταση (κλείσιμο) του παλαιού εξοφλημένου τμήματος του μεταλλείου Ολυμπιάδας και όχι για την παραγωγική διαδικασία του μεταλλείου**, που εξυπηρετείται από τη συμβατικού τύπου μονάδα λιθογόμωσης. Επιπλέον, σύμφωνα με δελτίο τύπου της Eldorado με ημερομηνία 26.4.2018 η μονάδα λιθογόμωσης με πάστα του παλαιού μεταλλείου είχε ήδη ολοκληρωθεί και λειτουργούσε κατά το τέλος του 1ου τριμήνου. Τα αίτια των προβλημάτων που αναφέρει η εταιρεία μάλλον θα πρέπει να αναζητηθούν αλλού.

Η εταιρεία ισχυρίζεται ότι το πρόβλημα έχει αποκατασταθεί και η αναλογία Ανατολικής και Δυτικής ζώνης στην τροφοδοσία του εμπλουτισμού έχει επανέλθει στα επιθυμητά επίπεδα. Ωστόσο, είτε αυτό δεν είναι απόλυτα αληθές είτε η εταιρεία προβλέπει ότι θα συνεχίσει να αντιμετωπίζει παρόμοια προβλήματα, δεδομένου ότι περιγράφει σειρά ενεργειών στις οποίες έχει προβεί ή σχεδιάζει να προβεί στο άμεσο μέλλον: ανάμιξη μεταλλευμάτων (δεν διευκρινίζεται αν θα γίνεται μόνο ανάμιξη μεταλλευμάτων από τους διαφορετικούς τομείς του κοιτάσματος Ολυμπιάδας ή και από το Στρατώνι), επιβράδυνση της παραγωγής προκειμένου να δημιουργηθεί σωρός μεταλλεύματος στην επιφάνεια για να βοηθήσει στην ανάμιξη, αλλά και ανάμιξη συμπυκνωμάτων μολύβδου από Ολυμπιάδα και Στρατώνι.

Κατά την τηλεδιάσκεψη της διοίκησης της Eldorado Gold με οικονομικούς αναλυτές στις 26.10.2018 (σχετ. β) ανέφεθη ότι τα μέτρα αυτά θα εφαρμοστούν εντός των επόμενων 6 μηνών ενώ ο CEO Τζορτζ Μπερνς, απαντώντας σε σχετική ερώτηση, δήλωσε ότι ανάμιξη θα γίνει και στο συμπύκνωμα που έχει ήδη παραχθεί κατά το 3ο τρίμηνο και παραμένει αδιάθετο:

“Σχεδιάζουμε να αναμίξουμε μέρος αυτού του υλικού και πιθανού μελλοντικού (υλικού) για να μειώσουμε τα επίπεδα των επιβλαβών συστατικών και να αυξήσουμε το πληρωτέο εισοδήμα”

Επί αυτών θα θέλαμε να παρατηρήσουμε τα εξής:

1. Πουθενά στη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων και την ΚΥΑ ΕΠΟ 201745/2011 δεν προβλέπονται αναμίξεις μεταλλευμάτων ή/και συμπυκνωμάτων από διαφορετικά υποέργα.

2. Κατά την ΚΥΑ ΕΠΟ (α1. Γενική Περιγραφή του Έργου, Υπόεργο Μαύρων Πετρών και εγκαταστάσεων Μαντέμ Λάκκου: *“Μέχρι την ολοκλήρωση της κατασκευής του εργοστασίου εμπλουτισμού Μαντέμ Λάκκου, τα συμπυκνώματα θα παράγονται στο υφιστάμενο εργοστάσιο εμπλουτισμού Στρατωνίου”* και θα διοχετεύονται στην αγορά μέσω των λιμενικών εγκαταστάσεων Στρατωνίου. **Πουθενά δεν προβλέπεται μεταφορά μεταλλεύματος ή/και συμπυκνώματος από το Στρατώνι στην Ολυμπιάδα.**

3. Στο τέλος του τριμήνου υπήρχε στην Ολυμπιάδα ποσότητα περίπου 15.000 τόνων συμπυκνώματος αρσеноπυρίτη που παρέμενε αδιάθετη λόγω επιβλαβών προσμίξεων (καθώς και άγνωστη ποσότητα συμπυκνώματος μολύβδου στο λιμάνι της Θεσσαλονίκης). Η εταιρεία προτίθεται να το αναμίξει αλλά, ακόμα και αν πράγματι η αναλογία Ανατολικής/Δυτικής ζώνης έχει αποκατασταθεί, απαιτείται χρόνος για να παραχθεί ικανή ποσότητα “καθαρού” από προσμίξεις συμπυκνώματος. Η εταιρεία προβλέπει δε ότι πιθανόν να χρειαστεί να το κάνει αυτό και για μελλοντικές ποσότητες συμπυκνωμάτων. **Αλλά τα απώλητα συμπυκνώματα χαρακτηρίζονται ως απόβλητα** και η διαχείρισή τους πρέπει να γίνεται ως απόβλητα, με όλους τους όρους ασφαλείας και προστασίας περιβάλλοντος. **Επισημαίνουμε ότι τα συμπυκνώματα γαληνίτη (μολύβδου) και αρσеноπυρίτη είναι υλικά τοξικά και επικίνδυνα για το περιβάλλον και τον άνθρωπο. Ούτε η ΜΠΕ ούτε η ΚΥΑ ΕΠΟ ούτε το Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων προβλέπουν προσωρινές αποθέσεις αποβλήτων και μάλιστα επικίνδυνων. Προσωρινές ή οριστικές, οι αποθέσεις τους πρέπει να είναι μέσα σε χώρο που πληροί τις προδιαγραφές και έχει αδειοδοτηθεί για αυτό το σκοπό και τέτοιος χώρος δεν υπάρχει στις Μεταλλευτικές Εγκαταστάσεις Ολυμπιάδας.**

4. Ο ελλιπής διαχωρισμός του μολύβδου κατά την επίπλευση ασφαλώς έχει συνέπειες και στη σύσταση των τελμάτων εμπλουτισμού που πλέον θα περιέχουν περισσότερα θειούχα ορυκτά. Αυτά τα **θειούχα τέλματα εμπλουτισμού** συνιστούν ή θα συνιστούν το μεγαλύτερο μέρος του υλικού λιθογόμωσης (σε ποσοστό ~75% στην περίπτωση της πάστας), θα μπαίνουν στα υπόγεια και θα έρχονται σε επαφή με τα υπόγεια νερά και τον αέρα δημιουργώντας **κινδύνους ρύπανσης των νερών και ελλιπούς στήριξης της επιφάνειας** (σχετικό είναι το άρθρο με τίτλο “Η χρησιμοποίηση τελμάτων με υψηλή περιεκτικότητα σε θειούχα ορυκτά ως υλικό λιθογόμωσης του μεταλλείου Μαύρων Πετρών” του μηχανικού μεταλλείων Γ. Ψυχογιόπουλου, Φεβρουάριος 2014). Παρ'οτι οι δύο μονάδες λιθογόμωσης του μεταλλείου Ολυμπιάδας λειτουργούν ήδη εδώ και πολλούς μήνες, **εκκρεμεί ο περιβαλλοντικός χαρακτηρισμός των τελμάτων εμπλουτισμού**, όπως έχουν επισημάνει επανειλημμένως οι Επιθεωρητές Περιβάλλοντος και έχει επιβεβαιώσει ο Αναπληρωτής Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας μιλώντας στη Βουλή. Και αν υπήρχε τέτοιος χαρακτηρισμός, δεν είναι καθόλου βέβαιο ότι καλύπτει τις αλλαγές στη σύστασή τους λόγω των προβλημάτων που προαναφέρθηκαν.

Επειδή ήδη, **εδώ και πολύ καιρό, παρατηρούνται φορτηγά εργολάβων της εταιρείας να κατευθύνονται φορτωμένα από Στρατώνι προς Ολυμπιάδα** χωρίς να είναι γνωστό τι μεταφέρουν.

Και επειδή οι ενέργειες αυτές της εταιρείας Ελληνικός Χρυσός:

- Οδηγούν στην ανεξέλεγκτη απόθεση επικινδύνων αποβλήτων
- Δεν καλύπτονται από την περιβαλλοντική αδειοδότηση
- Γίνονται χωρίς έγκριση από τις υπηρεσίες σας (δεν έχει αναρτηθεί σχετική απόφαση στη Διαύγεια)
- Θέτουν σε κίνδυνο το περιβάλλον, τους εργαζομένους και τους κατοίκους της περιοχής.

Ζητούμε να ελεγχθεί συνολικά η δραστηριότητα της Ελληνικός Χρυσός σε Ολυμπιάδα-Στρατώνι και να μας ενημερώσετε ποια μέτρα προτίθεστε να λάβετε:

- Για τη διαχείριση των νέων επικίνδυνων υλικών και μεταλλευτικών αποβλήτων που αποτελούν τα απώλητα συμπυκνώματα μολύβδου και αρσενοπυρίτη
- Για τις νέες παραβάσεις των αδειοδοτήσεων του υποέργου Ολυμπιάδας
- Για την προστασία της υγείας των εργαζομένων και των περιοίκων κατά τη μεταφορά, προσωρινή απόθεση και ανάμιξη μεταλλευμάτων και συμπυκνωμάτων Ολυμπιάδας και Στρατωνίου.
- Για την υποβολή από την εταιρεία του περιβαλλοντικού χαρακτηρισμού όλων των υλικών που διακινεί, παράγει, επεξεργάζεται, αποθέτει προσωρινά ή μόνιμα.

Με τιμή,

Για το "Παρατηρητήριο"
Μαρία Καδόγλου